

Chrysof.

mitto peccata. Secundò, quare se hic filium hominis vocat? Respondet primò Chrysofomus homil. 30. Quòd hoc fecit modestiæ, ac humilitatis causa, ut sæpe dictum est, quia remittere peccata, erat magna excellentia; & noluit videri, quòd ore suo se laudabat, ac de se magna dicebat. Secundò, ait Abulensis quest. 24. quòd Christus Dominus ita loquebatur, quasi de alio diceret, cum tamen seipsum intelligi veller, quia iste modus dicendi est de aliquibus, quando de se ipsis tractant. Sic sæpe Deus loquitur in veteri Testamento, Exod. 20. num. 7. Non assumes nomen Dei tui in vanum; cum aliis dicendum esset non assumes nomen meum. Item. Sex diebus esse non assumes nomen, & terram; & non dixit, feci ego. Ita Christus Dominus, ut etiam in modo loquendi se sui Patris filium ostendat eandem methodum observat.

Abulens.

Exod. 10.

Christum in modo loquendi se declarat Patris sui filium.

92.

Secundò inquiri: Cur hic se filium hominis dicit; De hoc latè egi cap. 3. quest. 2. & quest. 46. Deinde respondeo, quod hoc fecit hic ob humilitatem, utque evitaret de se magnalia dicere, in quantum potest. Vide cap. 6. num. 8; 86. & 87. Secundò ad exaltationem humanitatis ut ipsam honoraret, tum quia divino verbo hypostaticè erat unita; tum quia per eam mysteria nostræ redemptionis exercebat. Tertio. Ad ostensionem veræ humanitatis. Erat verus Deus, & homo: & Iudæi rudes non poterant simul tantum mysterium capere, quod esset aliquis simul homo, & Deus: & ideo sensim tantum arcanum fuit aperendum, ac declarandum. Quarto, & ultimo. Ut appareret, quòd Christus remittebat peccata, non tantum qua Deus per suam infinitam omnipotentiam, sed etiam qua homo auctoritate, & meritorie. Nam qua Deus, habebat hanc potestatem, ut sibi connaturaliter ingentiam: qua verò homo, per sua opera illam promeruit. Vide a. 10. num. 75. 76. 78. 79. & 80.

Christus maxime glorietur de his que habet per meritum.

QUESTIO XV.

Circa presentia Christi verba, Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam, varia dabis expendo.

93.

Christus Dominus paralytico, ut surgat, ut à lectulo infirmitatis exurgat, ut vera hominis sanitas omnibus constaret. Secundò addit: Tolle lectum tuum; ut perfecta salus, roburque corporis omnibus appareret: Ait secundò Chrysofologus serm. 50. Tolle lectum tuum. Hoc est porta portanem, omnes mutat vices: ut quod est infirmitatis testimonium, sit probatio sanitatis: ut lectus doloris tui, sit cura rationis indicium, ut recepta fortitudinis magnitudinem ponderis esset magnitudo. Idem habet D. Antonius Ulyssiponenfis in Dominicis, 19. Dei misericordia omnes mutat vices in melius: nam lectus, qui erat doloris, & infirmitatis signum, accedente divinæ gratia, jam mutatur, & est sanitatis, ac roboris testimonium. Tertio ut canit Sedulius hoc loco.

Chrysol.

Ant. Ulyssip.

Ant. Ulyssip.

Sedulius.

84.

Mercedem ipse suam gratia mercede revexit: voluit Dominus, ut paralyticus persolveret

gratiam mercedem lectulo, quam ab ipso acceperat, ut jam curatus portet lectulum, qui antea ipsum paralyticum portavit, ne sanitas videatur ingerere oblivionem eorum, à quo infirmus beneficium acceperat.

95.

Tertio præcipit Dominus paralytico, ut in domum suam vadat. Ut ita maxime hoc signum illustretur; hæcque perfectæ sanitatis demonstratio; & omnes obvii evidentiam miraculi habeant, ac sanitate sua domesticos recreet, ut qui ejus infirmitate oppressi fuerant, illius salute exhilarentur, & fidei occasio ita præstetur. Secundò, ut meditatur Sedulius lib. 2. Paschal. 9. sic ait:

Non moratus ille assurgit, suis tandem planis Idem. Incedere, alienis se gaudet caruisse vestigiis. Mandat Dominus, ut propriis pedibus vadat, valde grati qui alienis venerat. Valde enim gratissimum est homini, propriis viribus uti, & in se habere quod optat, ut alienis non egeat, ne aliter auxilium exquirat, nam quò minus eget, eò magis se putat habere.

96.

Quarto ait Dominus paralytico: Vade in domum tuam; non retinet eum secum, ut notat D. Chrysofomus homil. 30. Imò, si rectè advertas, nullum, quem Dominus curaverit, vel à Dæmone, vel morbo, seu morte eripuerit, in Christo in discipulum adscripsit, quantum ego capio. Primò, ne miraculum videretur phantasticum, ut ait citatus Chrysofomus. Secundò, ne propter se, vel ministerium suum suscitasse, vel sanasse, aliquis cogitaret. Tandem tertio, ut denotetur libertas, quam sanati à Christo habebant in spiritu, ut pro sua libertate, vel abuti salute possent.

Chrysof. Nullus sanatus à Christo in discipulum eligitur.

QUESTIO XVI.

Illam tria verba moraliter ex sanctis Patribus explicantur?

RIMO. D. Hilarius can. 7. in Math. ait, tribus illis verbis, surge, tolle lectum, & vade in domum tuam, denotari totam redemptionem per Christum factam. Surge, significat peccatorum remissionem, & reconciliationem per gratiam; nam per eam surgit homo à statu peccatoris ad felicem sortem iustorum; ac filiorum Dei. Tolle lectum tuum, significat corporum resurrectionem; per eam enim homo iterum ressumit suam carnem, quæ jam non est nota infirmitatis, sed signum perennis salutis. Vade in domum tuam, significat ingressum in regnum celorum, quod est patria nostra, & ad quod creati sumus, à quo nunc peregrinamur.

97.

Secundò, D. Hieronymus hic sic ait: Anima Paralytica, si resurrexerit, si pristinum robur recuperaverit, portet lectum suum, in quo jacebat dissoluta, & portet illum in domum virtutum suarum. Per lectum intelligit carnem, in qua dissoluta omni turpitudine vitiorum, peccator jacebat. At tollat ergo se homo, & tollat carnem suam in domum virtutum, ut ibi omni sanctitate mundeatur. Et idem tradit D. Antonius Ulyssiponenfis in Dominicis 19. post Pentecost. cum Glossa. Lectum tollere, ait, est carnem à carnalibus desideris ad voluntatem spiritus mollire: tolle ergo lectum.

98.

Ant. Ulyssip. in Dominicis 19. post Pentecost. cum Glossa. Lectum tollere, ait, est carnem à carnalibus desideris ad voluntatem spiritus mollire: tolle ergo lectum.

99. Gregor.

lectum, id est carnem per continentiam spe celestium à terrenis segregata.

Tertio. D. Gregorius lib. 4. moral. cap. 15. sic ait: Quid per domos, nisi conscientia designatur; Unde sanato quidam dicitur, Vade in domum tuam, ac si aperte audiat, post exteriorum miraculum ad conscientiam revertere, & qualem se intrinsecus debeas Deo exhibere, perpendi. Homini in sanitatem per miraculum restituito mandatur, ut vadat in suam propriam domum, hoc est, ut ad suam propriam conscientiam se recipiat; ibique suum statum, atque dona accepta tacitus meditetur, ut benefactori suo gratias exhibeat; & quanto magis beneficium accepit, tanto magis in gratiarum actione persistat. Vide multa de hac re supra cap. 3. num. 257. & 258. & cap. 5. num. 153. & 4. 1. 4. 2. 43. & 107. & aliis locis.

Gratias exhibentibus beneficiis acceptis.

Matth. 9. n. 7. Et surrexit, & abiit in domum suam.

Ibid. nam. 8. Videntes autem turbæ timuerunt, & glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.

VERSIONES.

Syriacus n. 8. Surgens itaque abiit in domum suam.

Idem num. 8. Quæ cum vidissent turbæ illæ, timuerunt, Deumque laudibus exere.

Vatabl. Euthy. Turbæ verò, quæ viderunt admiratæ sunt, & glorificaverunt.

ALTERA TEXTUS.

Matth. 2. n. 12. Et statim surrexit ille, & sublato grabato abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes, & honorificarent Deum, dicentes: Quia nunquam sic vidimus.

Luc. 5. n. 25. Et confestim conurgens coram illis, tulit lectum, in quo jacebat: & abiit in domum suam, magnificans Deum.

Ibid. nam. 26. Et stupor apprehendit omnes, & magnificabant Deum. Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia hodie.

EXPOSITIO.

Twox Christi prolata est, statim ac confessum, ut notant Marcus, & Lucas, sine ulla dilatione homo sanus factus confurrexit & sublato lecto, ut notant Marcus, ac Lucas, & Dominus præcepit, absque eo, quòd in hoc (ut perfectus obediens) aliquid reluctaret, vel responderet. Et notant duo citati Evangelistæ, quòd hoc præstitit, coram illis, seu coram omnibus, ut ait Marcus, id est, coram omnibus illis, qui suis cogitationibus de Christo obmurmuraverant, atque detraxerant, ut ira hoc visibili facto eorum protervia, ac error convinceretur. Et ibat, ut ait D. Lucas in domum suam, magnificans Deum, id est, divinæ virtutis magnitudinem publicè confitebatur; & per medias vias omnibus occurrentibus celsitudinem divinæ potestatis in Christo proclamabant, illum peccus movente magis animi gratitudinè, quàm aliquo timore, quæ ex Phariseorum supercilio proveniret. Et tanta est istius miraculi excellentia, ut Tertullianus lib. 4. contra Marcionem, exstimet, quod Prophetatum fuit ab Isaia cap. 35. num. 3. Ipsi videbunt gloriam Dei, & decorem Dei nostri, confortate manus dissolutas, & genua debilia roborate.

Plus motus obligatio quam vis motus.

Ita. 35.

101.

Videntes autem turbæ timuerunt, seu, ut alij legunt, admirata sunt. Ex textu sacrorum Evangelistarum tria in hoc miraculo secuta sunt. Primò. Admiratio, ut ait D. Marcus, & Lucas, Stupor apprehendit omnes. Vehemens quædam admiratio in facti magnitudine animos defixos habens. Secundò. Glorificaverunt Deum, seu, ut ait Marcus, honorificaverunt Deum: id est Deum magnis laudibus extulerunt, qui tantam potestatem dedit homini Christo, ut paralyticum maxime laborantem sanaret, eique peccata potuerit condonare. Visa Christi potestate Scribæ murmurant; populus verò, ut pius, & devotus, admiratur, ac Deum glorificat. Tertio. Timor, ut explicat D. Lucas, & causam hujus timoris. Quia vidimus hodie mirabilia, seu, ut quidam ex Græcè convertant, inopinata.

QUESTIO XVII.

Quare viso hoc miraculo turbæ timeant?

Videtur aliqui, qui volunt, quòd idem sit hic timor, ac admiratio: sed in textu Lucæ, ut quid distinctum ponitur; ait enim ipse Evangelista, Stupor apprehendit eos; & postea Repleti sunt omnes timore. Quæ quidem admiratio, ac timor provenit ex miraculo viso: nam timor est effectus reverentiæ, & admirationis. Et ita videmus frequenter in Scriptura, quòd Judæi videntes mirabilia, admirabantur ex tanta præsentia; & timebant Dei potentiam reverentes. Sic Israëlitarum videntes tot majestatis signa in monte Sinai, timuerunt, Exod. 19. num. 16. Sic & videntes faciem Moysis cornutam timuerunt, Exod. 34. num. 30.

Secundò respondet Abulensis quest. 28. Fortè timuerunt propter crimen, quod inceperant Christo.

Homines potentiam illius in quem deliquerunt, timent.

Bonavent. Christo imponere, qui Scribae dixerant, hic blasphemiam illius in quem deliquerunt, timent.

104. Ambros. Tertio Divus Ambrosius in cap. 5. Luc. Spe- Etiam, ait, surgentem increduli, mirantur abeuntem, & divini operis miracula malunt timere, quam credere.

Ibi regnat si- mor, ubi de- est amor. quia in ejus amore frivoli erant; si enim vehementer Deum dilexissent, minime timerent, se valde laeti secuti essent; nam charitas feras mit- tit timorem.

105. Hilari. Quarto Divus Hilarius can. 8. in Matth. Do- minus virtutem turbae timent, magni enim timoris est res, non dimissis a Christo peccatis in mortem resolvi. Vident omnes magnum miraculum, quod homini infirmo data esset remissio peccatorum, & integra sanitas restituta: hoc potius erat motivum laetitiae, quam timoris stimulus; ta- men populus timet: Magni timoris est res, non dimissis a Christo peccatis in mortem resolvi. Val- de enim timendum erat, quod paralyticus obti- neret salutem corporis, & animi; caeteri verò suorum peccatorum compediibus ligati, detur- que manerent. Et quid magis timendum, quam quod ille homo ad salutem animae evolarer; ipsi verò suarum iniquitatum fecunditate immergi per- manerent.

106. 1. Reg. 12. Postquam Israelitae petierunt Regem a Sa- muele, ostendens Propheta innocentiam suam coram populo: Loquimini de me coram Domi- no, utrum bovem cujusque tulerim, aut asinum, 1. Regum 12. num. 3. arguit populum de sua in- gratitudine, ac iniquitate, quod petierit Regem. Magno miraculo probitas, ac innocentia Sa- muelis a Deo comprobatur. Dedit Dominus

Timeas, qui in peccato est, cum alii usqueque ur. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

Abulens. Timuit omnis populus nimis Dominum, & Samue- lem, ibid. num. 19. Sed quid populus timet; nam potius videbatur gaudendum eo quod tanquam Prophetam inter se haberent, pro ejus sancti- tatis testimonio haec signa fiebant, qui semper erat oraturus pro eis: Absit a me, ut cessem orare pro vobis. Merito timent videntes innocentiam Samuelis manifestam, & se in vinculis suorum peccatorum obstrictos. Si declaratam, appro- batamque vident Samuelis sanctitatem, se verò damnatos, tantisque criminibus obnoxios, quo- modo eis timendum non erat? Abulens, Timue- rum, quia sciebant, Samuelem esse valde acceptum apud Deum, & quia ipsi valde offenderant.

CAPUT XXVII.

Adducitur D. Matthaeus.

Math. 9. 9. Cum transiret inde Jesus, vidit hominem seden- tem in telonio, Mat- thaeum nomine, & ait illi: Sequere me, & surgens secutus est eum

VERSIONES.

Syracus. Quum Jeschua praetergre- deretur illinc, vidit vi- rum sedentem in aedi- bus teloniorum nomi- ne Matthaei. Et ait illi: Veni post me; surgens itaque ivit post eum.

Varablus. Et praeteriens Jesus illinc vidit hominem desi- dentem ad telonium. Vidit Jesus publicanum hominem sedentem ad telonium, Matthaeum nomine.

Simon Casian. lib. 9. cap. 17. Vidit hominem in domo tributorum, seu vesti- galium.

D. Paschas. lib. 5. in Matth. ex Graec. Vidit in domo solutionis tributorum.

Persicus. In foro solutionis.

Aethiopicus. In foro solutionis.

ALTER TEXTUS.

Marc. 2. 13. Et egressus est rursus ad mare, omnisque turba veniebat ad eum, & do- cebat eos.

Ibid. num. 14. Et cum praeteriret, vidit Levi Aphæi sedentem ad telonium, & ait illi: Sequere me, & surgens secutus est eum.

Luc. 5. 27. Et post hæc exiit, & vidit publicanum nomine Levi, sedentem ad telonium, & ait illi, seque- re me.

Ibid. num. 28. Et relictis omnibus sus- gens secutus est eum.

Cap. XXVII. Adducitur D. Matth. 589

EXPOSITIO.

QUESTIO I.

Quare alta Dei sapientia hic vocet Mat- thaeum, & cur sacri Evangelistae, de ejus vocatione, ac Petri, An- dreae, Jacobi, & Joannis faciant mentionem?

1. ACTO illo insigni miraculo de para- lytico sanato, de quo superiori cap. di- ctum est, omnes tres Evangelistae de- notantes connexionem, & subsequentiam, Mat- thaei evocationem enarrant; & valde distincte D. Marcus, ait enim, egressus est rursus ad mare, transfretavit enim Dominus, & venit Caphar- naum est regione Gerasenorum, & recepit se in quandam domum, in qua paralyticum sanavit, quo miraculo perpetrato, statim e domo egressus iterum abiit ad mare. Cujus rei causam explicat D. Chrysostr. homil. 31. Cum ingens signum mi- rabilis curatione paralytici fecisset, nullam ibi mo- ram traxit, ne scribae videntes ipsum, majori arde- rent invidia, sed recessit, ut affectum eorum miti- garet. Quod nobis quoque faciendum est. Non enim debemus committi in adversarios insurgere, sed ul- ceribus eorum mederi, cedentes, & relaxantes eorum inventionem.

Chrysostr. Cedendum est ira, & invidia in- micorum. Cum ergo Dominus devenisset ad mare, ibi prope illud erat publica domus, avaritiae, fraudis, impudentiae, ac crudelitatis repleta, ubi publica- vestigalia solvebantur, & ut fieri solet, mercium, quae mari advehebantur, tributa colligebantur. Cum transiret inde Jesus, cum progrediretur per il- lum locum, in quo erat illa officina publica, & sex notantur. Primò Vidit, scilicet Jesus, non tan- tum oculis corporalibus, sed suae misericordiae in- tu, ut explicat D. Chrysol. serm. 30. de Matth. D. Paschas, & alij. Secundo, hominem, scilicet quen- dam, & vulgarem. Tertio, sedentem in telonio, oc- cupatum nempe in exactioe vestigalium. Telo- nium nomen Graecum, & idem est, ac vestigal, se- debat ad telonium, in qua illa vestigalia numera- bantur, ac recipiebantur. Quarto, Matthaeum no- mine, hic sacer Evangelista exprimit suum nomen.

Quintò. Ait illi, sequere me. Cum Dominus Je- sus esset jam valde notus miraculis, illum vocat ad sui sequelam. Et, ut bene notat Albert, Magni- ai illi, sequere me. Nullius hominis est comitari, impossibile autè praecedere secundum profectum virtutis. Gloria magna est sequi Deum, longitudo enim dierum assumetur ab eo, Ecclesiast. 23. n. 38. Et notat D. Bonavent. in S. Luc. quod juxta textum Marc. & Luc. tria verba hic ponuntur; Exiit, vi- dit, & vocavit. Exiit, scilicet a domo, in qua pa- ralyticum sanavit, ut requireret; videt, ut trahat, vocat, ut ad se convertat. Sextò sequutus est eum, perpende hic efficaciam divinæ vocationis, quæ ira obedientem trahit ad se Matthaeum, ut nihil respondeat, nihil moretur, sed indilate contem- ptis omnibus sequatur; ut eleganter dicat D. Am- brof. in cap. S. Lucae. Propria dereliquit, qui rapiebat aliena; maxime ponderandum, quod non ait, se- cutus sum ego, secutus est Matthaeus, sed per ter- tiam personam, tamquam si de alio loquatur, cum in officina peccatorum se ipsum nominaverit, sedentem in telonio Matthaeum nomine; non autem hic in actu heretico sequendi Christum se ipsum exprimit, hæc est innata justorum conditio pro- prios defectus aperire, virtutes verò operire, ac occultare. De hac conversione Matthaei ait D. Petrus Chrysol. serm. 28. Matthaeus publicanus generat nobis non parvam suis quaestionibus quaestio- nem: & magnum nobis negotium sua negotiatione pro- ponit. Quod negotium? Quæ quaestiones? per se- quentes videndæ sunt.

Chrysol. Paschas. Cum ergo Dominus devenisset ad mare, ibi prope illud erat publica domus, avaritiae, fraudis, impudentiae, ac crudelitatis repleta, ubi publica- vestigalia solvebantur, & ut fieri solet, mercium, quae mari advehebantur, tributa colligebantur. Cum transiret inde Jesus, cum progrediretur per il- lum locum, in quo erat illa officina publica, & sex notantur. Primò Vidit, scilicet Jesus, non tan- tum oculis corporalibus, sed suae misericordiae in- tu, ut explicat D. Chrysol. serm. 30. de Matth. D. Paschas, & alij. Secundo, hominem, scilicet quen- dam, & vulgarem. Tertio, sedentem in telonio, oc- cupatum nempe in exactioe vestigalium. Telo- nium nomen Graecum, & idem est, ac vestigal, se- debat ad telonium, in qua illa vestigalia numera- bantur, ac recipiebantur. Quarto, Matthaeum no- mine, hic sacer Evangelista exprimit suum nomen.

Albert. Mag. Magni- ai illi, sequere me. Nullius hominis est comitari, impossibile autè praecedere secundum profectum virtutis. Gloria magna est sequi Deum, longitudo enim dierum assumetur ab eo, Ecclesiast. 23. n. 38. Et notat D. Bonavent. in S. Luc. quod juxta textum Marc. & Luc. tria verba hic ponuntur; Exiit, vi- dit, & vocavit. Exiit, scilicet a domo, in qua pa- ralyticum sanavit, ut requireret; videt, ut trahat, vocat, ut ad se convertat. Sextò sequutus est eum, perpende hic efficaciam divinæ vocationis, quæ ira obedientem trahit ad se Matthaeum, ut nihil respondeat, nihil moretur, sed indilate contem- ptis omnibus sequatur; ut eleganter dicat D. Am- brof. in cap. S. Lucae. Propria dereliquit, qui rapiebat aliena; maxime ponderandum, quod non ait, se- cutus sum ego, secutus est Matthaeus, sed per ter- tiam personam, tamquam si de alio loquatur, cum in officina peccatorum se ipsum nominaverit, sedentem in telonio Matthaeum nomine; non autem hic in actu heretico sequendi Christum se ipsum exprimit, hæc est innata justorum conditio pro- prios defectus aperire, virtutes verò operire, ac occultare. De hac conversione Matthaei ait D. Petrus Chrysol. serm. 28. Matthaeus publicanus generat nobis non parvam suis quaestionibus quaestio- nem: & magnum nobis negotium sua negotiatione pro- ponit. Quod negotium? Quæ quaestiones? per se- quentes videndæ sunt.

Obediens animus. Ambros. Propria dereliquit, qui rapiebat aliena; maxime ponderandum, quod non ait, se- cutus sum ego, secutus est Matthaeus, sed per ter- tiam personam, tamquam si de alio loquatur, cum in officina peccatorum se ipsum nominaverit, sedentem in telonio Matthaeum nomine; non autem hic in actu heretico sequendi Christum se ipsum exprimit, hæc est innata justorum conditio pro- prios defectus aperire, virtutes verò operire, ac occultare. De hac conversione Matthaei ait D. Petrus Chrysol. serm. 28. Matthaeus publicanus generat nobis non parvam suis quaestionibus quaestio- nem: & magnum nobis negotium sua negotiatione pro- ponit. Quod negotium? Quæ quaestiones? per se- quentes videndæ sunt.

Inustus aperit suos defectus, operis virtu- tes. Chrysol. Propria dereliquit, qui rapiebat aliena; maxime ponderandum, quod non ait, se- cutus sum ego, secutus est Matthaeus, sed per ter- tiam personam, tamquam si de alio loquatur, cum in officina peccatorum se ipsum nominaverit, sedentem in telonio Matthaeum nomine; non autem hic in actu heretico sequendi Christum se ipsum exprimit, hæc est innata justorum conditio pro- prios defectus aperire, virtutes verò operire, ac occultare. De hac conversione Matthaei ait D. Petrus Chrysol. serm. 28. Matthaeus publicanus generat nobis non parvam suis quaestionibus quaestio- nem: & magnum nobis negotium sua negotiatione pro- ponit. Quod negotium? Quæ quaestiones? per se- quentes videndæ sunt.

Inustus aperit suos defectus, operis virtu- tes. Chrysol. Propria dereliquit, qui rapiebat aliena; maxime ponderandum, quod non ait, se- cutus sum ego, secutus est Matthaeus, sed per ter- tiam personam, tamquam si de alio loquatur, cum in officina peccatorum se ipsum nominaverit, sedentem in telonio Matthaeum nomine; non autem hic in actu heretico sequendi Christum se ipsum exprimit, hæc est innata justorum conditio pro- prios defectus aperire, virtutes verò operire, ac occultare. De hac conversione Matthaei ait D. Petrus Chrysol. serm. 28. Matthaeus publicanus generat nobis non parvam suis quaestionibus quaestio- nem: & magnum nobis negotium sua negotiatione pro- ponit. Quod negotium? Quæ quaestiones? per se- quentes videndæ sunt.

4. Cur non vo- cat Matthaeum cum aliis. Quare sacri Evangelistae solum ex Apostolis scri- bunt vocationes quinque, scilicet, Petri, An- dreae, Jacobi, & Joannis, ac Matthaei. Tertio, cur post sanatum Paralyticum, Matthaeus vocatur ad Dominum.

5. Cur non vo- cat Matthaeum cum aliis. Ad primam quaestionem. Ratio à priori est inscrutabilis altitudo divinæ sapientiae, quæ vo- cat unumquemque quando vult, & quomodo cum aliis. Deinde D. Chrysostr. homil. 31. hanc quaestionem excitat, & eam ita solvit. Quod certè quemadmodum tunc ad illos, scilicet quatuor priores Petrum, Andreae, &c. accessit, vocavit- que quando obtemperatos sciebat, sic Matthaeum quoque vocavit, quando miraculorum fama per domi- num minime reluctatum videbat. At verò si hæc sententia Chrysostr. sumatur in rigore, prout sonat non est probanda, ut notat Toletus Luc. 5. annotat. 54. Quia tempus divinæ vocationis non est referendum in hominis arbitrium, sed in Dei beneplacitum, ac voluntatem, de quo latè multa dicunt Theologi. Tamen ex citatis verbis Mat- thaeum miraculorum fama perdomitum, hunc elicio sensum moralem, Deus omnia disponit leniter, & suaviter, Petrus, Andreas, Jacobus, & Joannes tanquam viri probi, & pij vocantur in exordio Christi prædicationis, ac Matthaeum mul- tis peccatis irretitum non trahit, nisi fama miraculo- rum perdomitum. Quauquam enim Deus in exor- dio prædicationis posset Matthaeum sua divina gratia ad se adducere, tamen non semper omni- potentia utendum, sed voluit paulatim ac sensim multa fama miraculorum prius eum prædomari, ac inclinare ad se, ut promptè, ac faciliiori modo veniret. Tamen ratio connaturalis in hac re est divina voluntas, vocat quando, & quomodo vult. Vide cap. 1. num. 125. & cap. 5. num. 116.

6. Cur solum scribuntur vocationes, quia Apostolus ait, maxime in humili artificio, atque infami versu- bantur. Quid enim publicano pejus, aut piscatura hu- milius? Illi quatuor primi Apostoli erant piscato- res, ac pauperes, & humiles, ac viles apud ho- mines, Matthaeus, utpote vestigalium exactor etiam villis, horum vocationes peculiariter scri- buntur, ut videatur efficacia divinæ gratiæ, alti- tudo omnipotentis consilij, qui infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & quod non sit per- sonarum acceptor Deus. Secundò respondet Abulens quest. 37. quod omnes Apostoli ca- dem die fuerunt designati à Domino Luc. 6. Tamen fortè non omnes fuerunt vocati, sed

Non omni- tentia uten- dum sed pau- latim res di- sponenda. Secunda quaestio est. Quare sacri Evangelistae solum faciunt mentionem de vocatione Petri, Andreae, Jacobi, & Joannis, ac Matthaei, non verò de vocatione aliorum Apostolorum, ad hoc re- spondet etiam Chrysol. citata hom. 31. Quia isti, Chrysol. ait, maxime in humili artificio, atque infami versu- bantur. Quid enim publicano pejus, aut piscatura hu- milius? Illi quatuor primi Apostoli erant piscato- res, ac pauperes, & humiles, ac viles apud ho- mines, Matthaeus, utpote vestigalium exactor etiam villis, horum vocationes peculiariter scri- buntur, ut videatur efficacia divinæ gratiæ, alti- tudo omnipotentis consilij, qui infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & quod non sit per- sonarum acceptor Deus. Secundò respondet Abulens quest. 37. quod omnes Apostoli ca- dem die fuerunt designati à Domino Luc. 6. Tamen fortè non omnes fuerunt vocati, sed

Cur solum scribuntur vocationes, quia Apostolus ait, maxime in humili artificio, atque infami versu- bantur. Quid enim publicano pejus, aut piscatura hu- milius? Illi quatuor primi Apostoli erant piscato- res, ac pauperes, & humiles, ac viles apud ho- mines, Matthaeus, utpote vestigalium exactor etiam villis, horum vocationes peculiariter scri- buntur, ut videatur efficacia divinæ gratiæ, alti- tudo omnipotentis consilij, qui infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & quod non sit per- sonarum acceptor Deus. Secundò respondet Abulens quest. 37. quod omnes Apostoli ca- dem die fuerunt designati à Domino Luc. 6. Tamen fortè non omnes fuerunt vocati, sed

Cur solum scribuntur vocationes, quia Apostolus ait, maxime in humili artificio, atque infami versu- bantur. Quid enim publicano pejus, aut piscatura hu- milius? Illi quatuor primi Apostoli erant piscato- res, ac pauperes, & humiles, ac viles apud ho- mines, Matthaeus, utpote vestigalium exactor etiam villis, horum vocationes peculiariter scri- buntur, ut videatur efficacia divinæ gratiæ, alti- tudo omnipotentis consilij, qui infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & quod non sit per- sonarum acceptor Deus. Secundò respondet Abulens quest. 37. quod omnes Apostoli ca- dem die fuerunt designati à Domino Luc. 6. Tamen fortè non omnes fuerunt vocati, sed

Cur solum scribuntur vocationes, quia Apostolus ait, maxime in humili artificio, atque infami versu- bantur. Quid enim publicano pejus, aut piscatura hu- milius? Illi quatuor primi Apostoli erant piscato- res, ac pauperes, & humiles, ac viles apud ho- mines, Matthaeus, utpote vestigalium exactor etiam villis, horum vocationes peculiariter scri- buntur, ut videatur efficacia divinæ gratiæ, alti- tudo omnipotentis consilij, qui infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & quod non sit per- sonarum acceptor Deus. Secundò respondet Abulens quest. 37. quod omnes Apostoli ca- dem die fuerunt designati à Domino Luc. 6. Tamen fortè non omnes fuerunt vocati, sed